

Estils

LA RUTA DEL SILENCI

Aquesta obra vol ser un ampli comentari als llibres del Tao que, segons el seu autor, Iñaki Preciado, són un cant a la llibertat i a la dignitat de l'individu.

Morir abans de morir: l'experiència de renéixer

A 'L'home que va morir', una mena d'evangeli alternatiu, D. H. Lawrence narra el pas a una vida plena

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

“Morir abans de morir” és una màxima espiritual molt estesa entre el misticisme islàmic que pregona no la mort física, sinó la d'un ego que empetiteix i coacciona la potencialitat humana. És el cantó oposat a l'obsessió pels màrtirs del fanatisme egòlatra, que només se sent realitzat a través de la mort física anhelada del paradís. I entre aquests dos bàndols, la vida “normal”, la que li costa acceptar qualsevol forma de mort, també la mort simbòlica per renéixer en una vida més plena, més gran. Julià Guillamon, al pròleg de *L'home que va morir*, novel·la de D.H. Lawrence (traduïda per Anna Turró Armengol i publicada recentment per Angle), es pregunta: “És possible integrar la vida normal en una forma de vida superior, com volia Lawrence? Existeix la possibilitat d'una vida superior? Queda la veritat poètica, la complexitat delicada, el relat sensible: la literatura”.

Veritat poètica embolcallant una realitat simple, menys idealitzada i emparaulada, vivificada per qui ha mort a una vida parasitària, farcida d'expectatives, egocentrada. I és en aquest morir abans de morir on Lawrence centra la seva història, magnífica i d'una bellesa coherent amb el que hi narra, la bellesa de Viure – amb la majúscula que no expressa magnificència, sinó exaltació i astorament, una majúscula que no crida: silenciosa i gran –. “Si no integrem la vida de la gent normal i corrent dins els dies superiors i no encabim la vida normal, tot és un desastre”, diu el protagonista a les acaballes del llibre.

Viure sense reclamar res

Entesa com un “evangeli alternatiu per a tots els qui creuen que es pot tornar a començar”, com apunta Guillamon, que va conèixer el llibre en la seva versió francesa gràcies a Josep Palau i Fabre, que en va ser un entusiasta i se'n va sentir fortament identificat. *L'home que va morir* ens ofereix una nova versió de la resurrecció més famosa de la història, la de Jesús. Sense buscar l'escàndol ni la provocació fàcil, aquí el protagonista ressuscita d'una manera molt més propera i universal, inspiradora perquè tothom s'hi pot identificar. És una resurrecció plausible, on

El protagonista de l'obra d'H.D. Lawrence ressuscita d'una manera propera i universal, on estem convidats. GETTY

estem convidats: “No van aconseguir executar-me del tot i ara he ressuscitat en tota la meua solitud i he heretat la terra, perquè no la reclam com a meua”.

Humilitat, discreció, goig dels sentits i, per tant, compromís radical amb la vida, però no des del pla mental ni ideològic, tot el contrari. El seu compromís ja no necessita sermons: “Que estrany que és, el món de les coses; és net i brut alhora. I jo soc el mateix i, en canvi, em sento apartat! I la vida bull de moltes maneres diferents. Per què voldria que totes fossin iguals? Quina llàstima que els engegés sermons! Els sermons es converteixen en fang i embossen les fonts més fàcilment que els psalms o les cançons”.

L'home que ha mort per tornar a una vida que ja no és la vida d'abans, empenyada en les pròpies il·lusions, sinó viscuda des de l'obertura de l'acceptació plena, pot ser el profeta, però també el polític, l'intel·lectual, el sacerdot o el metge, tant se val, qualsevol pot veure-s'hi reflectit, en aquest desig, superb, d'apropiar-se del món i voler-lo modelar al propi gust. “Vaig intentar forçar-los a viure i ells em van forçar a morir. La coacció sempre porta al mateix lloc. El rebuig impedeix avançar. M'ha arribat l'hora d'estar sol. [...] Quina sort haver acabat la missió i no haver-hi de pensar més. Així ara puc estar sol i deixar que les

Catalunya
Lawrence
centra la seva
història en
el fet de morir
abans de
morir

Alternativa
El llibre
s'entén com
un evangeli
alternatiu per
tornar a
començar

coses segueixin el seu curs, i la figura, si vol, pot ser estèril, i els rics poden ser rics. [...] Perquè he mort i ara conec els meus límits. Ara sé viure sense voler influir els altres”.

No és, com es pot arribar a pensar, una renúncia del món, més aviat al propi món de referències pròpies. Acceptant la solitud, que nodreix. I, en primer lloc, contemplant. Per exemple, quan el protagonista veu com un gall es tira al damunt d'una gallina: “L'home que havia mort va observar el balanceig i la vibració estable de l'ocell encorbat i no hi va veure l'ocell, sinó una cresta de l'onada de la vida encavalcant-ne per uns instants una altra, en la marea de l'oscil·lant oceà de la vida. I el destí de la vida li va semblar encara més ferotge i compulsiu que el destí de la mort. La mort ineludible era una ombra, comparada amb la ferocitat de la vida, l'explosió intensa de la vida”.

Palpant i sentint, celebrant aquella immersió (“El mateix món de sempre, el món natural, era ple de verdor; un rossinyol cantava encisador, malenconiós, mimós, als arbusts del costat del rierol, al món, al món natural amb matins i capvespres, que reviu sempre”).

Guarir les ferides

Dels efectes d'aquesta resurrecció, a poc a poc el protagonista en pren consciència, com ho faria qualsevol que hagi assolit aquest grau del mo-

rir abans de morir. Dirigint-se a Magdalena, que, atònita, el veu tornar a aparèixer, li diu: “S'han acabat les lliçons, i la mort m'ha salvat de la pròpia salvació. Oh, Magdalena, vull seguir el meu camí a la vida, trobar el meu lloc. He arribat al final de la vida pública, de la vida arrogant. Ara puc viure esperant i no dir res, i que ningú no em traeixi”.

Un tornar a començar no des de l'oblit (“No he tornat d'entre els morts per buscar una altra vegada la mort”), conscient del que ja ha viscut: no és una fugida, ni un aïllament de tot i de tothom, perquè tornar de la mort només es pot fer vivint intensament cada instant, sense pretensions. “El sol i el bàlsam suau de la primavera li van guarir les ferides; fins i tot la ferida oberta que li provocava la desil·lusió a les entranyes es començava a tancar i notava que li desapareixia la necessitat d'homes i de dones, la febre de tenir-los i servir-se d'ells per salvar-se. Tot el que obtingués del contacte amb el gènere humà, d'ara endavant, ho hauria d'obtenir sense intromissió ni coacció”.

La mort espanta, renéixer encara més. Acostar-nos-hi, des de la pròpia experiència, testimoniant una vida que pot deixar-se enrere per encetar-ne una altra, ja estrenada però mai desgastada, immersos en ser i prou –si és que això és poc. —

OPINIÓ

Joc de cartes

FLAVIA COMPANYY
ESCRITPORA

L'altre dia viatjava amb una amiga en cotxe cap a una casa que té la seva família a la muntanya, a la Córdoba argentina, i recordàvem quan, ara ja fa uns anys, ens escrivíem cartes en paper. Llargues. En ocasions les acompanyàvem amb algun petit objecte, com ara una polsera, una flor, un adhesiu. Tardaven deu o quinze dies a arribar. I després s'havien de trobar les hores per contestar. N'hi havia que s'escrivien al llarg d'una setmana, en estones lliures, amb la carta rebuda al costat. Salvàvem així la distància. Ella era a San Nicolás, jo a Sant Carles de la Ràpita. Era emocionant veure com treia el cap a la bústia un sobre amb la lletra de l'altra, que reconeixíem de seguida.

Llavors ens vam adonar que ara la majoria de la gent no saben quina lletra fan els que els envolten. Tots els escrits que reben d'ells són mails o *whatsapps*. I que a la gent li costa molt entendre la lletra feta a mà. Que ja no hi ha costum d'escriure en paper. Que fins i tot les notes, els números de telèfon, les adreces, els recordatoris, s'escrueu al mòbil. La gent ja no porta boli i paper per apuntar coses. S'envien àudios i posen alarmes.

—
Era emocionant veure com treia el cap a la bústia un sobre amb la lletra de l'altra que reconeixíem de seguida

Llavors li vaig dir que n'escrivia aquí, en aquesta columna, i que proposaria que tothom que llegís aquestes ratlles escrivís una carta en paper a algú. I que l'hi enviés en un sobre, amb segell. I que esperés resposta. I que analitzés si la sensació experimentada era diferent de quan s'espera resposta a un mail o a un *whatsapp*.

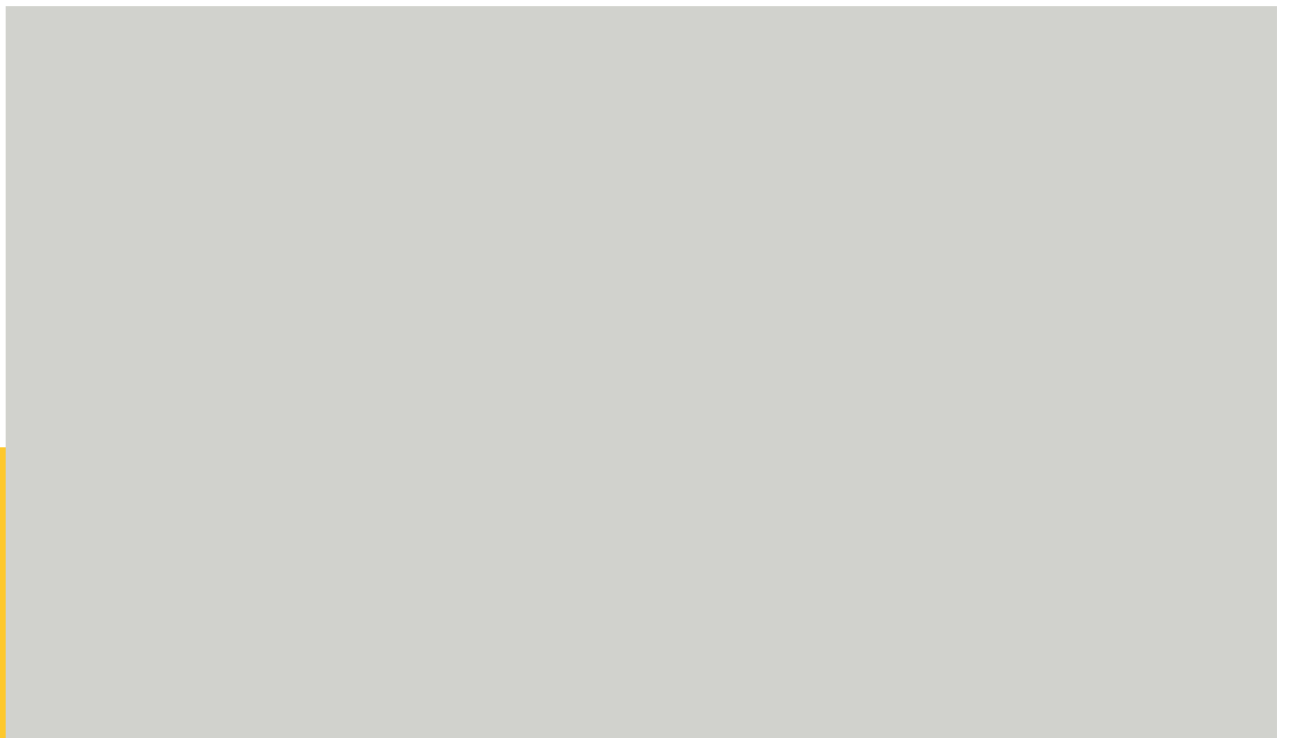
“Un sol gest ens pot canviar la vida”, em va dir la meua amiga. “I si el gest el deixem escrit amb tinta, encara més”, vaig afegir jo. Qui s'hi anima? ¿En qui heu pensat primer, quan heu llegit que haviu d'escriure una carta? ¿De qui us agradaria rebre'n una? El cor ha començat a pensar. Deixem-li pas. —

GETTY

Gent

TEXT:
XXXXXXXXXXXXXX

FIRMA FOTO

Quisque ut arcu augue, vitae aliquet

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els dos primer font d'una contaminació erar problemes intestinals greus, com la salmonel·losi. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisi.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu rSuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. NuncMaecenas suscipit feugiat lii, nec bibendum orci mi in elit. In ante leo, blandit noe sIn sit amet risus velit. Nulla ac dolor magna, id eleifend velit. Quisque consequat diam in eros suscipit eu fringilla arcu faucibus. Aenean vel diam est, non sodales neque. Fusce sed molestie ipsum. Nam et sagittis purus. In pretium condimenProin elit nibh, pellentesque vitae ultrices id, volutpat nec est. Cras commodo

viverra erat, ut faucibus lacus mattis ac. Donec nisl metus, venenatis sed convallis non, facilisis laoreet sem. Duis convallis adipiscing justo ac pretium. Nulla suscipit lectus tincidunt est imperdiet tincidunt. Nam congue scelerisque ante, sit amet dictum massa posuere id. Suspendisse vel enim est. Sed nec nisi ut velit cursus pellentesque a vitae ligula.

Sed mollis congue eros sed auctor. Quisque nunc elit, commodo vitae convallis eget, posuere at arcu. Etiam ornare tellus ac orci aliquam laoreet. Integer semper gravida enim, volutpat rhoncus leo commodo ut. Proin gravida nisi et tortor adipiscing tristique. Curabitur dignissim ultrices neque vitae tincidunt. Mauris ut nisi mi. Duis et lorem risus. Ut imperdiet pharetra rutrum. Integer rutrum purus ac ligula congue sodales. Sed iaculis malesuada massa vitae scelerisque. Quisque ultrices accumsan accumsan. Mauris lacus odio, malesuada a vehicula a, elementum eget leo.

Morbi quis leo lacus, at venenatis turpis. Curabitur porta porttitor augue sit amet fermentum. Pellentes-

erat metus, convallis a ultrices in, blandit et mauris. Nam imperdiet mattis odio, eget luctus urna ornare quis. Donec luctus euismod ante a sollicitudin. In porttitor quam non tortor rutrum et rutrum felis elementum. Aliquam tellus felis, vulputate ac dictum ut, molestie id urna. Donec aliquet sollicitudin odio, accumsan bibendum sapien ultrices sed. Etiam vel eros eu velit gravida congue. Cras turpis lectus, eleifend id faucibus at, sagittis nec massa. Praesent vitae nulla sed nunc placerat congue. Sed dapibus dolor ut sem consectetur quis tempor lorem mollis. Mauris rutrum faucibus tincidunt. Curabitur quis augue nisi, a varius sapien. In vel ligula velit. Class Vivamus adipiscing metus in enim vestibulum dapibus. Maecenas malesuada pharetra leo vel imperdiet. Cras nec quam vitae nisl pharetra sagittis. Suspendisse tortor sem, commodo at eleifend porttitor, ullamcorper a nibh. Integer tristique neque sed eros accumsan pharetra. Morbi a elit sapien.

Donec tristique egestas mi vitae scelerisque. Etiam quis imperdiet erat. Ut eros nunc, sollicitudin vel

Nulla sed malesuada lorem. Suspendisse posuere vulputate urna id interdum. Duis

Etiam vel eros eu velit gravida congue. Cras turpis lectus, eleifend id faucibus at, sagittis nec massa. Praesent vitae nulla sed nunc placerat congue. Sed dapibus dolor ut sem consectetur quis tempor lorem mollis. Mauris rutrum faucibus tincidunt. Curabitur quis augue nisi, a varius sapien. In vel ligula velit. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per

conubia nostra, per inceptos himenaeos. Pellentesque quis erat massa, vitae convallis ante. In eget neque tortor. Nulla et turpis vel turpis euismod consequat at non leo. Vivamus adipiscing metus in enim vestibulum dapibus. Maecenas malesuada pharetra leo vel imperdiet. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et

FIRMA FOTO